

ZORI

INOI

COTIDIAN DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE AL VĂII JIULUI

ANUL III, NR. 570

VINERI, 28 FEBRUARIE 1992

4 PAGINI — 10 L.EI

Valea Jiului — la zi

Alegeri în învățămîntul universitar

Pînă la sfîrșitul primei decade din luna martie în învățămîntul universitar din țară vor avea loc alegeri pentru organismele și funcțiile care coordonează procesul de învățămînt în condițiile autonomiei universitare. De această dată alegerile în cadrul catedrelor, a consiliilor profesionale în facultăți, a prodecanilor și decanilor, a senatului, prorectorilor și rectorilor este o chestiune internă care aparține doar corpului profesoral din Universitatea Tehnică Petroșani și a studenților, fără ingerințe exterioare, doar după criteriile profesional-științifice. Nu sînt cuprinse în acest sistem universitățile private care au apărut în țară din 1990. (T.S.).

În curînd la Petroșani va apărea un nou periodic: „Spinul de Valea Jiului”. Va fi o publicație bilunară de satiră și umor, mai ales politic. În pagini vor fi

Spinul de Valea Jiului

Infierate logoreea electorală, politicianismul și demagogia partidelor, de la cel mai mare la cel mai mic. Redactorul șef promite că cititorii se vor amuza la fiecare frază. Cred că trebuie să-l credem. Este vorba de scriitorul Valeriu Butulescu.

ZIARISTUL CORCODEL A FĂCUT PIPI PE EL

Toată lumea știe ce este o larvă. Este un vierme puturos, un vierme molu care, înainte de a deveni la rang de insectă, stă și doarme ca un cocon, înfășurat în firele proprii sale mediocrități.

În epoca de aur, așa-zisul ziarist Corcodel a dormit ca o larvă, învelit în scutecele roșii ale familiei sale. El n-a lăudat pe nimeni, n-a criticat pe nimeni. El a dormit. Disidența lui a fost un somn adînc. Larva din el s-a trezit, pentru scurt timp, în anii de liceu, cînd a rămas repetent din cauza limbii române. Atunci, vînd să se răzbune pe această disciplină, Corcodel s-a hotărît brusc să se facă ziarist. N-a apucat, fiindcă s-a cufundat iar într-un somn profund, frate cu moartea clinică.

Spre deosebire de alte larve, Corcodel nu doarme într-un singur loc. Și nici nu doarme degrabă. Corcodel, acest veritabil maestru al somnului profesionist, primea bani pentru fiecare oră de somn. A dormit — o vreme — la UMIRON (fostul IUMP), primind în schimb salariu și gălăție. Apoi și-a mutat culcușul în primăria din Petroșani, unde a învățat să doarmă în orice poziție: în picioare, mergînd, vorbind. Dar cel mai bine doarme Corcodel atunci cînd scrie. După o zi de somn greu în primăria din Valea Jiului, se duce în apartamentul de la U. T. Petroșani (fost I.M.P.), încercînd să se răzbune cu orice preț. Cariera lui profesională era „Jurnalul somnului”. Cum n-a reușit, a dormit la buclan.

Vreme de vreo trei luni, Corcodel a sforăit și în redacția noastră. Cînd am văzut că, în loc de cap poartă pe umeri o cutie de mandolină, l-am invitat legal să-și strîngă așternutul și să plece undeva vedea cu ochii împăienjenii de somn. Ceea ce a și făcut. Spre surprinderea noastră, larva lui Corcodel a debutat într-un ziar central, cu un articol genial: „Cum se face pipi la Petroșani”.

În același ziar — printre semnăturile unor adevărați profes-

ti — un articol de-o șchioapă, Corcodel se screme prin somn să informeze opinia publică despre faptul că eu beau...

Auziți și Dumneavoastră, ce mai calomnie! Corcodel scrie că, eu, Mircea Bujorescu beau... Păi cum să nu beau, mînea-ți-aș pipota ta de omidă țiritoare, cum să nu beau dacă-mi place... Tu nu bei, fiindcă ai ulcer și bube-n cap. Cozma nu bea, fiindcă i-a interzis răposatul domn doctor Martinovici, Dumnezeu să-l ierte... Dar eu pot să beau, oameni

oniști! — Corcodel își strecura defecțiile sale cerebrale, scriind că în Valea Jiului, TESA cuprinde jumătate din angajații de la RAII. Atunci, renumitul haiduc Miron Cozma dorea să-i rupă lui Corcodel mîinile și picioarele (adică tentaculele), precum și gîtul care, oricum, nu susținea mare povară. Dar, consecvent din fire, Cozma s-a răzgîndit imediat. După evenimentele din septembrie, Corcodel și-a adus perna în biroul „mutului lider sindical”. De la faulul acestuia, Corcodel își trimite la centru nălele informative. A început o năle enormă, bîlă, Cozma Corcodel. Năle în dem „Co-Co” funcționat perfect. Cînd Cozma luă prin telefon, Corcodel fu la prima dată. Așa am ajuns cu amănuntul la Miron Bujorescu în paginile a II-a din „România Liberă”. În

buni, fiindcă sînt sănătos, slavă Domnului. Și-mi place. Arăta-ți-mi voi, zevzecilor, o lege românească din care să rezulte că în România băutul este interzis. Beau și uneori cînt, fiindcă sîntem liberi și viața e totuși frumoasă. Și mai e o treabă: în vreme ce Corcodel doarme pe banii altora, eu beau pe banii mei...

Și cum să nu bei, dragii mei, cînd citești într-un ziar bun de altfel, ca România Liberă o capodoperă publicistică, zvonită de Corcodel, din care rezultă următorul fragment: „Domnule! Stîmna tu (sau în zic Stîmna), bă a-năstău, să duci mîna la pipotă — un) a treabă electro-reparabilă pentru a-ți comerca de la de cine să-ți dai și a săvîrși o anchetă la nivel cu

În mineritul din Valea Jiului, începutul acestui an a marcat o creștere substanțială de producție. Pentru luna februarie, se conturează realizarea integrală a programului de extracție a cărbunelui. Este un început bun, care demonstrează că se mișcă ceva înspre bine. Cu toate că, la intrarea în mină, prin săile de apă, în dialogurile dintre mineri, temele cele mai frecvente sînt frigul din case, lipsa de apă caldă, scumpetea din ce în ce mai mare și mai greu de suportat, iar furturile de prin vestiarele băilor încep să-și facă simțită din ce în ce mai mult

se constată o revenire treptată la un ritm normal. După eforturi susținute timp de câteva săptămîni pentru refacerea rețelei de încălzire și izolarea focurilor, în luna februarie, producția zilnică a crescut cu mai bine de 2000 de tone de cărbune. Dar, cel mai important câștig este că oamenii au învățat cite ceva din ceea ce s-a întîmplat în luna ianuarie. Principala concluzie cu învățăminte este că mineritul, în condițiile zăcămintelor grizutoase, de genul celor din Valea Jiului, nu îngăduie lucrul de mintuială. Respectarea tehnologiilor de lu-

Mineritul nu îngăduie lucrul de mintuială

prezența. Diminuarea subvențiilor acordate mineritului de la buget a stîrnit unele îngrijorări. Se discută chiar despre șomaj. Realitatea pune la ordinea zilei probleme dure. Exemplul minei Lupeni este semnificativ în această ordine de idei. În luna ianuarie, producția minei Lupeni a fost doar de 56 la sută din cît prevedea programul. Din cauza focurilor de mină, s-au produs accidente mortale. S-au diminuat capacitățile de extracție nu numai la sectorul IV, ci și la sectoarele II și III, din aceeași cauză. În prezent, la complexul mecanizat M, din sectorul IV, se constată o autoîncălzire a cărbunelui. Lupta cu focurile de mină presupune eforturi mari, intervenții nu lipsite de riscuri din partea salvatorilor mineri, retragerea din fronturile afectate a unor brigăzi de zeci de oameni, executarea unor lucrări miniere preventive, de izolare, înămoleni și reprofilări de galerii sau suitori. Această înseamnă nu numai cheltuieli suplimentare, ci și nemulțumiri în rîndul salariaților, cărora li se micșorează câștigurile realizate, de regulă, în abataje.

Cu toate dificultățile ivite în luna ianuarie, la mina Lupeni

cru nu este o vorbă goală, ci o necesitate. La originea focurilor de mină se află lucrul superficial, după concepția greșită: „lasă că merge și așa!” Este vorba de curățirea scarpelor, neefectuarea înămolenirilor preventive, necurățirea corectă a cărbunelui la contactul cu lucrările miniere mai vechi. Lucrul de mintuială nu are efecte imediate. Dar, după citeva luni sau un an, generează autoîncălziri, autoaprinderi de cărbune, cu consecințe grave. Mai sînt, din păcate, mineri și chiar cadre tehnice, care nu înțeleg cît de necesar este să se respecte întocmai normele de protecție a muncii, ordinea și disciplina, tehnologiile de lucru. Tributarii acestor mentalități s-au dovedit a fi, chiar și după luna ianuarie la mina Lupeni unii șefi de schimb, maiștri și chiar ingineri de la sectoarele I, II și VI investiții. Unii dintre aceștia au fost destituiți. Alții au suferit alte sancțiuni aspre, administrative, dar mai important decît câștigul de moment, lunar, este ca mina să supraviețuiască, pentru ca oamenii să aibă de lucru în continuare.

Violet STRAUȚ

— FILE DE POVESTE —

vernamental pentru investigarea unor deturnări de voturi”. Cînd descoperim asemenea mostre de prostie, evident că și se face sete... Cum a putut un candidat în alegeri să ceară o anchetă guvernamentală? Acum, că este primar, da. Atunci, nu! Cum se pot realiza repartițiile? Ce are guvernul cu voturile? (Poate cu fondurile, măi buric!). Despre ce deturnări masive de voturi e vorba? (Poate de fonduri, ombilicurile!). Comisiile electorale din Valea Jiului n-au vorbit despre

cu lupa de filatelie, ci numai cu un microscop electronic.

În afară de caracter, conștiință, sensibilitate, minte și spirit, lui Corcodel îi mai lipsește ceva: talentul. După Revoluție s-au împărțit pămînturi, drepturi și grădini expropriate. Talent n-a împărțit nimenei. A tot cotrobăit Corcodel prin ajutoarele venite din străinătate, doar-doar va găsi o lingură de talent. Degeaba...

Corcodel a aflat, între timp, că fosforul stimulează talentul și inteligența. Știind că îi lipsește amîndouă, Corcodel s-a apucat să ronțăie măciucile de la bețele de chibrituri. A auzit el, nerodul, că în chibrituri s-ar găsi ceva fosfor. Rezultatele sînt însă deplorabile. Atît numai că au început să-i scape ochii. În rest, nimic. Electroencefalograma lui, (știi ce e aia, bagabontule?) seamănă leit cu aceea a unui stîlp de telegraf.

În articolele lui Corcodel se simte totuși, mina unui abstinent (la băutura) profesionist. Noi îl știm și îi apreciem valoarea. Ar fi mai bine s-o folosim în scopuri mai puțin răuțicioase. Dar, mă rog, valoarea e valoarea...

Gata! Inchei. Mă duc pînă la barul „Luce” să beau „zincului” și să vorbesc cu un om care vrea să-mi arate și mie mîințele lui Cozma pe care le-a dat minerilor. Să-l aud să-l plîngă și să se „rîndă”. Orișoal nu mai cred în el din cauza. În cel proximitate, Corcodel, stă în birou la mîințele! Și mai pune mîna pe carte, băi băi! Iar, pa!

Miron BUJORESCU

Din lipsă de cărbune, un cazan nu funcționează

Cam spre sfârșitul lunii Ianuarie, domnul inginer Alexandru Flaidăr, directorul Termocentralei Poroșeni, pune degetul pe o rană deschisă: „Dacă stocul de cărbune (la acea dată era de 16 mii de tone — n.r.) va scădea sub 10 mii de tone, vom fi nevoiți să oprim un cazan, iar temperatura, pe tur, a agentului de termoficare va fi redusă la 90 de grade Celsius”.

Nu cred că a fost vorba de premoniție, cât mai ales de o cunoaștere exactă a situației. Cele spuse de domnul director s-au adevărat: în 13 februarie, cazanul și turbina nr. 2 sînt oprite, fiind în rezervă, tocmai datorită cantității insuficiente de cărbune. Cu alte cuvinte, termocentrala funcționează, în momentul de față cu două cazane și o turbină, furnizind 35 MW energie electrică și 100 Gcal/h energie termică. Temperatura agentului termic, pe tur, se situează la 95 de grade, iar pe retur la 55 de grade Celsius.

„Trecerea în rezervă a cazanului, află de la domnul Flaidăr, a fost determinată de scăderea la 9000 de tone a stocului de cărbune. El nu va fi pornit decît atunci cînd cantitatea de cărbune din stoc va ajunge la 20 mii de tone. Deocamdată am ajuns la un stoc de 11 mii de tone, în condițiile în care livrările zilnice către uzină sînt de 1500 tone de cărbune”.

Conform celor relatate de domnul director, livrările zilnice se limitează la... patru zile pe săptămînă: miercuri, joi, vineri, sîmbătă, în zilele de duminică, luni și marți neînregistrîndu-se nici o intrare. Așadar, livrările săptămînale de cărbune către termocentrală însumează în jur de 6000 de tone, ceea ce asigură funcționarea cazanelor — în condițiile în care unul este oprit — timp de patru zile. Scoaterea din funcție a unui cazan a dus la scăderea sarcinii electrice cu 20 MW și la diminuarea temperaturii pe tur a agentului termic la 95 de grade. Aceasta chiar în zilele în care temperatura me-

diului exterior coborîse destul de mult, iar temperatura agentului termic ar fi trebuit să fie undeva la 100 de grade.

Nu doar Poroșeniul are de făcut față acestei situații. În general, toate filialele RENEL-ului se confruntă cu problema lipsei de cărbune. Am înțeles că nici nu se discută chestiunea suplînirii necesarului de cărbune din import. Cea mai mare parte a mixtelor energetice din Valea Jiului iau calea termocentralei din Mintia. Pentru că, trebuie spus, „Mintia — ca să reproduc cuvintele domnului Flaidăr — stă mult mai rău ca noi”. Chestie perfect adevărată, pentru că, fiind de față la teleconferința din dimineața zilei de 25 februarie, am putut auzi spusele domnului director de acolo cum că stocul de cărbune al Mintiei este de 17 mii de tone, valabil pentru două zile de funcționare.

Nici în privința gazului metan situația nu e mai roză. Și el este „bătut în cuie”. Cota de 12 mii mc/oră (din care 9500 mc/h pentru termocentrală și 2500 mc/h pentru centrala termică Vulcan) este suficientă doar pentru menținerea continuității arderii cărbunelui în cazane. Ce se întrevăde, deci, într-o atare situație? „Regia are către noi o restanță de 26 mii tone de cărbune din 1991, relatează domnul Flaidăr. Pe 1992 și-a respectat obligațiile contractuale. Restanța aceea de 26 mii de tone era foarte bună acum. Puteam merge cu trei cazane pînă la sfîrșitul lui martie. Nu cred că vom mai recupera. În schema actuală de funcționare sper să ne descurcăm în continuare, avînd în vedere că și iernii li cam slăbesc puterile. Nu întrevăd pornirea celui de-al treilea cazan, nefiind condiții. Rețeaua de termoficare a fost echilibrată în funcție de temperaturile de pe retur și... sper să treacă și asta”.

Gheorghe OLTEANU

TERMOCENTRALA POROȘENI

Am așteptat cu nerăbdare să ne alegem reprezentanții locali pentru a-mi putea continua comunicarea cu concetățenii mei și transmiterea acestor gânduri, prin intermediul cuvintului tipărit. Ca să iu sincer, îndemnul de a avea curajul să-mi exprim deschis opinia, l-am găsit la cei pe care-i cunosc și care m-au întrebat care este motivul pentru care nu mai public. Cum

bolile și mizeria ne-au trezit la realitate. Dar bani nu mai avem. Și tot în acel scurt articol, menționam faptul că, de populismul afișat printr-o ipoteză și temporară bunăstare generală, vor profita numai cei care și-au folosit posturile — de partid și de stat — pentru a trăi din nemuncă, rămînîndu-le și ceva „verde” sau „auriu” pentru zile mai negre...

RULETA RUSEASCA

nu-i pot înjura pe alții, am încercat să nu fac nici promisiuni, ascunse, eventual, între rîndurile scrisse.

În urmă cu doi ani, în același ziar, scriam despre un fenomen care-și făcea loc, în multiplicare geometrică: cererile necugetate. Se cereau salarii mari, cît mai mari, neînînd cont nici de urmări, nici de posibilități, nici de nevoile reale. Spuneam atunci că nu-mi folosește la nimic un salariu de 30 mii lei, dacă o pereche de mergători purtabili costă 3000 lei. Am greșit de două ori, căci salariul este de parte de 30 mii lei, iar pantofii au prețuri mai mari de 3000 lei.

Tot atunci, opinam pentru investii în domeniul protecției muncii, al mediului și al sănătății, al vieții omului, care nu are preț. Acum ne dorim banii pentru aceste lucruri, căci moartea,

Vă invit, acum, să priviți în jurul nostru și să roștiți cu voce tare, dacă vedeți pe cineva care, din propria muncă, s-a descurcat.

Se naște, firesc, întrebarea: de unde au avut noi noștri întreprinzători, sumele necesare lansării într-o afacere? Bănci particulare n-am avut, iar băncile statului au reușit performanța blocării decontărilor între întreprinderi.

Unii au avut ceva „cheag” numai de ei știut, obținut pe căi mai mult sau mai puțin corecte. Alții au avut rude sau cunoștințe în exterior, așa că au avut o primă tranșă de mărfuri, chiar și soldate, dar erau de import. O altă categorie este a celor care au vîndut copii, fotbaliști, animatoarele, dar și lucruri mai puțin însoflete: tablouri, matrite, rulmenți, burghie, cuțite de strung, uraniu, mercur, conserve și altele.

Mai este însă o categorie, a celor care au gestionat averea statului, care și-au imprumutat singuri banii pentru a-i investi într-o afacere, deseori mai necurată decît diavolul. Să nu credeți însă că, în caz de necurată, au procedat precum texanul Cliff Barnes, înghițind o sticlă de whisky și una de somnifere. Au înghițit o sticlă de whisky, dar nu de cel libanez conținînd doar ceva alcool, colorant și apă. Acești originali și proaspeți oameni de afaceri au inițiat altceva, la fel de „rentabil” și au descoperit că o greșeală se poate acoperi cu alta mai mare. Pentru ea lanțul să fie complet, au început să vîndă puținele produse, leșite pe poarta întreprinderilor pe care le „directoriau”, unor societăți comerciale, deloc anonime și deloc cu răspundere limitată.

Iar pentru binele membrilor de sindicat, liderii lor s-au străduit și ei să investească sumele din cotizații în aceste societăți comerciale, în care se vînd radiatoare Zass, candelabre de cristal și parfumuri franțuzești la prețuri incredibile.

Se pare, însă, că acum sîntem mai realiști: vrem să oprim declinul, prin opțiunea creșterii „zero”. Probabil că „jocurile” au fost făcute, dar nu sîntem la chermul bilei buclușe a unei rulete, ci la poziția glonțului ucigaș al ruletei rusești: dacă-l pe țevă, ne zburăm singuri creierii, în vîzul spectatorilor curioși, care continuă să parizeze.

Ing. Ioan Nicolae CAPRAR

Din nou despre Ponorici (II)

Dacă am înțeles repede rolul bastioanelor — ele au fost construite în dreptul unor porțiuni mai lejere pentru ureat — mult mai grea a fost descoperirea funcționalității micilor valuri. Se știe că romanii atacau fortificațiile la rînduri strînse, aparate de scuturi. Aceste formațiuni „blindate” se chemau „testudo” — în românește, broască țestoasă. Este lesne de înțeles că asediaților le-a convenit să înfrunte niște formațiuni imbucătățite prin aceste valuri perpendiculare. Iată o modalitate de a fărîmița și încetini elanul ofensiv roman! Cercetări mai noi au demonstrat că nu toate valurile perpendiculare ating valul cel mare. Ele se sfîrșesc la circa trei metri printr-un șanț adînc, piedică suplimentară care aduce omul de înălțime potrivită, cu capul exact sub loviturile apărătorilor. De ce nu există un șanț continuu este greu de explicat. Mai intervin elemente precum panta locului, structura mai moale sau tare a terenului și poate altele nesesizate. Construcția defensivă mai prezintă și alte curiozități precum acele valuri de la stînga spre dreapta. Din nou strategii au dat un examen de istețime. Majoritatea luptătorilor sînt dreptaci, poartă arma în dreapta și scutul în stînga. Conduși de un asemenea val își apropiau flancul drept spre loviturile asediaților. Capcanele militare ale construcției nu se opresc aici. Iată de pildă un bastion dublu cu două valuri concentrice precum spițele pe butucul roții. Mai lipse doar invitația „veniți cît mai mulți, înghesuți-vă și deranjați-vă reciproc”.

Dacă o fortificație circulară își rezolvă în ea însăși problemele „de spate” — schimburi de strajă, odihnă, masă, ce se întîmplă cu apărătorii unui val de circa doi kilometri? Cercetarea spațiului

lui din spatele valului a arătat că acolo există două imense poli care puteau servi scopurilor amintite. Dar ostașii din spatele valului nu erau imobili. În anumite împrejurări erau scoși la atac. A sari peste o palisadă înaltă nu era la îndemîna oricui. Cercetări atente au relevat faptul că în două locuri dacă nu chiar trei, pe firul valului au existat porți, fără îndoielă solide, cu o deschidere de 5-6 metri care permiteau deșurarea la atac iar după îndeplinirea misiunii, reîntrarea ostașilor daci.

Iată ce ploaie de informații militare! Și pentru a nu se crede că autohtonii au luptat doar cu binecunoscuta sabie curbă, terenul ne-a scos în cale două amplasamente — unul circular cu diametrul de 12 metri, iar al doilea dreptunghiular de 5/15 m care, apreciem că erau siturile unor catapulte sau baiste.

Iată, deci, „artileria” timpului, confirmată de altfel pe basoreliefurile Columnei traiane!

Cercetătorul dr. Ioan Glodariu, prelînd idei și cifre din lucrarea noastră, spune în „Acta Musei Napocensis”, XXII-XXIII, pag. 101, următoarele: „După ultimele măsurători, lungimea totală a zidului (astfel îl numește d-sa — n.n.) este circa 2150 m, grosimea sa de 10 m. În antichitate el trebuie să fi avut minimum patru metri înălțime”. Lungimea totală a valurilor care întorcesc fortificațiile complexului Ponorici, întrece cu mult 20 km, însumînd un volum de peste 150 000 metri cubi.

Toate acestea conturează ideea unor lucrări ieșite din comun, reflectînd pe un alt plan forța economică a statului dac și excelenta organizare a muncii.

(Sfîrșit)

Dr. V. MORARU

FIRME LUMINOASE

Intruclt examenul alegerilor locale a fost trecut cu succes, ne putem considera intrați deja în Europa. Și cum firmele cu neon dau nota dominantă, musai să ne adaptăm și noi, nu? În întîmpinarea dorinței celor ce vor să-și monteze astfel de firme, vine S.C. „UNIVERSAL P R E S T” S.R.L. Petrosani, cu sediul în str. 1 Decembrie, bloc 82, ap. 1, telefon 45064, care oferă firme tip neon, din litere de diferite culori (la alegere), cu aprindere

programată pe computer, la preț de aproximativ 3000 lei/segment (literă), indiferent de culoare. Alimentatorul costă 11500 lei, programatorul 13000 lei, iar manopera se plătește doar în cazul în care firma este montată de specialiștii societății.

Doritorii sînt așteptați, cu comandă scrisă, la adresa de mai sus, ocazie cu care se achită 50 la sută din contravaloare și se primește număr de ordine. Intruclt cererea este foarte mare.

Daroși Sorin, „de pămînt” din comuna Budacu de Jos, județul Bistrița-Năsăud, a venit în Valea Jiului, să-și viziteze unchiul din Lupeni. Cum-necum, a aflat că L.A., posesorul unei autorizații pentru vînzarea de bunuri „la tarabă” — este plecat din localitate, împreună cu familia, la o înmormîntare. Presupunînd că omul dispune de bani și alte bunuri de valoare, se gîndește că l-ar face un bine acestuia, scîpîndu-l de „grija” lor. Astfel că, în data de 8 februarie a.c. îl „agață” pe minorul Mihai Ion, de 12 ani, pe care îl roagă să-i dea o mină de ajutor, să intre în casă, fiindcă și-a pierdut cheile și soția e la serviciu. Puștiul, săritor, nu-l refuză. Ajunși la domiciliul lui A.L., din Aleea Plopilor, blocul 2, parter, Daroși Sorin sparge geamul cu o piatră și îl ajută pe minor să pătrundă înăuntru. Acesta îi deschide ușa, D.S. îi mulțumește, după care se apucă de „treabă”. Bunurile furate se ridică la valoarea de 150 mii lei. La scurt timp, lucrătorii Poliției Lupeni îl depistează. Momentan se găsește în arestul poliției municipale, pînă la definitivarea dosarului. După care va face, probabil, o „vizită” cu durată determinată în altă parte. (P.N.)

România și lumea interlopă

Este binecunoscut faptul că, după Revoluție, țara noastră a suferit un puternic bombardament cu autoturisme de peste hotare. Și ce e rău în asta, veți întreba? N-ar fi nimic, dacă la încheierea actelor de vînzare-cumpărare, s-ar acorda mai multă atenție. Desigur, este deosebit de tentantă oferta de a obține o mașină „ultimul rîcnet”, la un preț deseori (chiar dacă pe valul) derizoriu. Puțini știu însă că acestea fac parte dintr-un trafic de autoturisme furate, pe care traficanții caută să le „furnizeze” unor cumpărători, de preferință din țările estice, care crezînd că se află în fața „afacerii vieții lor” cad în cursă. Dar, din (ne)fericire, mașinile în

cauză sînt date în urmărire Interpolului și, odată găsite, ele se confiscă. Astfel, fericitul „posesor” se trezește, peste noapte și fără mașină și fără banii dați pe ea.

Foarte mulți români au luat plasă, datorită implicării lor involuntare în traficul internațional de autoturisme. Pentru a exemplifica, voi spune doar că în curtea Inspectoratului General al Poliției din capitala țării se află peste 200 de astfel de autoturisme confiscate, majoritatea provenind din Italia (Alfa Romeo, Fiat) și Franța (Peugeot).

Așadar, aviz amatorilor de tranzacții de autoturisme. În

unele locuri, nu tot ce e înțîn e și bun.

Din surse demne de încredere, aflăm că România se bucură de o deosebită atenție și din partea traficantilor de narcotice și de arme, care tranzitează, cu aceste deosebite regimuri „mărfuri”, în deosebi regiunea Banatului, și vînd destinația Iugoslavia. Cu toate acestea, mulți sînt oprite la granița de trupele noastre de graniçeri. Iată de ce, la Polia timișoreană se găseau, pînă la data informării noastre, peste 2000 de autoturisme sechestrate de la mai sus amintii traficanți. Majoritatea mărci de lux din țările occidentale.

T. VINȚAN

P.S.M. — în legalitate

Primum la redacție o știre interesantă. Urmare a Hotărîrii Tribunalului Municipal București, Partidul Socialist al Muncii a fost înregistrat legal și are dreptul de a participa ca formațiune politică distinctă sau în coaliție, cum dorește, în alegerile generale din acest an. Comunicatul este semnat de membrul Biroului Comitetului Municipal al P.S.M.

SALVAMIN

o firmă de prestigiu, un nucleu de veghe, mereu la datorie

Profesionalism sau capacitatea de a interveni prompt și eficient

Mineritul, de cind e minerit — se știe — a însemnat pericol, riscuri și chiar catastrofe. De-a lungul întregii sale istorii, mineritul Văii Jiului a însemnat o confruntare continuă și dură cu vicisitudinile lumii subterane, mai ales cu focurile endogene și metanul. Tocmai pentru ca această confruntare să aibă sorti de reușită cât mai deplină, pentru ca demersurile de prevenire a avariilor sau — cind acestea, totuși, s-au produs — ca acțiunile de salvare să fie cât mai eficiente, în cadrul RAH funcționează „Salvamin”. Este Stația centrală de salvare minieră, creată cu doi ani în urmă — unică in-

— „Salvamin”, ca unitate a RAH, prestează servicii pentru exploatarea minieră ale acesteia, iar în caz de solicitări și pentru alte unități din țară. Activitatea stației cuprinde, practic, trei domenii principale: salvarea minieră, protecția omului și perfecționarea personalului. În primul domeniu, cel de salvare, există două formații de salvatori care execută, la cererea exploatarelor, în ordinul RAH lucrări cu caracter preventiv și de lichidare a avariilor. Tot în acest domeniu se efectuează instruirea salvatorilor din toate unitățile Regiei. Activitatea din

domeniul medical și de protecție a omului dispune de trei laboratoare — de pneumoconioze, medicina muncii și de psihologie. Prin intermediul lor, se realizează controlul medical al întregului personal al RAH, precum și controlul medical și testarea salvatorilor. Perfecționarea personalului se desfășoară în laboratoare special amenajate și se asigură prin cursuri pentru o gamă largă de specialități. Tot aici, în colaborare cu laboratorul de psihologie, se efectuează testări și atestări pe post, cerute de agenții economici. Deși sînt domenii distincte, între cele trei

stătuțe de acest fel din țară — avînd menirea ca, în colaborare cu stațiile proprii ale unităților miniere, să asigure un nivel calitativ superior activității de salvare, de lichidare a avariilor specifice unităților carbonifere, instruirea personalului care activează în domeniul salvării și să conceapă mijloace specifice, dispozitive și echipamente de intervenție.

Despre modul cum și-a îndeplinit „Salvamin” menirea în cei doi ani de la crearea sa, ne-a vorbit domnul inginer ILARIE BORA, directorul centrului:

activități există o strînsă conlucrare.

— Ce concluzii se pot desprinde din activitatea stației, după doi ani de existență?

— Viața, experiența demonstrează, în pofida reticențelor privind utilitatea stației, viabilitatea „Salvamin”-ului, alți din punct de vedere organizatoric, cit și al eficienței economice. Pentru că, trebuie să precizez, nu avem prevăzut beneficiu precalcultat, dar nu sîntem nici subvenționați. Trăim adică, pe picioarele proprii.

— Care au fost acțiunile de salvare mai deosebite?

CINE SÎNT SALVATORII?

Sînt ca toți oamenii și ei... Și, totuși...

Coordonatorul laboratorului de psihologie, doamna Lucia Kovacs ne precizează: Salvatorii trebuie să aibă o personalitate cu un echilibru emotiv perfect, iar nivelul de inteligență și cel al aptitudinilor psihomotorii peste medie. Ei caracterizează, de asemenea, spiritul de echipă, puterea de dăruire, de implicare, capacitatea de a se adapta la nou, la neprevăzutul specific fiecărei acțiuni de salvare.

Directorul stației ne-a enumerat șefii echipelor de salvare: Constantin Spafiu, Gheorghe Zăr-

nescu, Ioanichie Moldovan, Mihai Kiss și Constantin Sufragiu, cu precizarea că toți salvatorii — 11 la număr, plus 2 ingineri minieri — sînt la fel de buni. Calitățile lor se completează reciproc, iar echipele, ca entități, se structurează, se „așează” singure, în practică, după afinități care nu pot fi puse în tipare.

Întrebînd pe unul dintre salvatori, maestrul minier Constantin Spafiu, despre satisfacțiile pe care i le conferă activitatea de salvare, ne răspunde: „Este satisfacția pe care ți-o dă un examen foarte greu, trecut cu nota maximă. Și această notă

nu este altceva decît aprecierea, recunoștința din partea minerilor, a specialiștilor minieri care, după intervenția noastră, în luptă cu flăcările, căldurile mari, cu stresul ce ne domină, își pot relua munca, activitatea productivă.

Flăcări, vizibilitate „de gradul zero”, aerul incins, gaze și pericolul exploziilor. Chiar nu vă e frică? Dacă ne-ar fi frică, n-am fi salvatori, ne răspunde un alt șef de echipă, maestrul minier Ioanichie Moldovan. De fapt, nu ne gîndim la frică, ci la faptul că salvăm zăcămintul, mina, oamenii și locurile lor de muncă

Un bun cîștigat

În ultimul an, în cadrul Stației centrale de salvare minieră s-au derulat 43 tipuri de programe de perfecționare, programe care au cuprins, de fapt, și cursuri de specializare și instruire, cursuri de calificare, recalicare, respectiv, de policalificare. Cursurile, cu și fără scoatere din producție, au cuprins în jur de 1000 de persoane și au fost absolvite de 402 muncitori, 36 maeștri, 84 cadre cu studii medii și 438 specialiști cu studii superioare.

Instruirea, perfecționarea personalului se impune, este necesară, întrucît, vorbind de gradul de securitate a minelor, de calitate și eficiența activității productive, inclusiv a intervențiilor de salvare, este cât se poate de clar că toate depind în cel mai înalt grad de pregătirea și instruirea, respectiv, de competența personalului de conducere și de execuție. În ultimul timp, în programele de perfecționare s-au introdus tematici noi: organizare, conducere, elemente de management etc.

Doamna inginer Tiberia Fodor, coordonatorul laboratorului de perfecționare, apreciază ca un bun cîștigat, schimbarea de concepție net favorabilă perfecționării, în rîndul tuturor categoriilor de personal. Dacă, pînă în 1989, oamenii veneau la cursuri doar să aibă o hîrtie că au făcut un curs, în prezent există un interes real, o preocupare deosebită față de studiu, față de lectură și însușirea diferitelor cunoștințe. A crescut interesul în rîndul lectorilor, de altfel, cadre competente buni specialiști, ceea ce este o garanție a creșterii calității învățării, a eficienței cursurilor.

Pagină realizată de
Ioan DUBEK

SEMNAL

Dacă în ultimii ani, drept efect al măsurilor de protecție aplicate în cadrul unităților miniere, a scăzut numărul îmbolnăvirilor de silicoză, în ultimul an se semnalează o recrudescență a îmbolnăvirilor de tuberculoză în rîndul personalului minier.

Și, după cum ne precizează doamna doctor Veturia Ciurpea, șeful laboratorului de medicina muncii și protecția omului, fenomenul este valabil pentru toate exploatarele din Valea Jiului și vizează, drept factori de îmbolnăvire, mai ales revimul alimentar, abuzul de alcool și neglijarea traării căminelor infecțio respiratorii.

Îngrijorătoare este și situația în domeniul asistenței medicale de specialitate. Lipsesc specialiști și în domeniul pneumologiei, iar aparatul de diagnosticare a îmbolnăvirilor de TBC este insuficient.

Fiind că, în cadrul unităților miniere, se întreprind anual controale periodice de către laboratorul de pneumoconioze a Stației centrale de salvare, este necesar să se acorde toată atenția acestor examinări.

Antrenamente asidue

Preocupări și perspective

Realizări importante s-au înregistrat în cei doi ani care au trecut de la crearea Salvamin-ului și în ceea ce privește dezvoltarea bazei materiale. Alături de instruire și antrenamente. Cele mai multe s-au obținut prin autodotare și reamenajări de spații. Preocupări pentru dezvoltarea bazei materiale a compartimentelor, laboratoarelor, există și în prezent. Ele vizează confecționarea, în atelierele proprii, a unor dispozitive, chiar utilaje, specifice intervențiilor în minele Văii Jiului, conținut cu preocupările de ordin teoretic, mai ales în studierea complexă a fenomenului focurilor de mină.

Un alt domeniu prioritar al strădanilor colectivului vizează chiar domeniul acțiunilor de salvare și acordarea primului ajutor. Preocupările, ce se vor conjugate cu cele ale unităților spitalicești, au în atenție găsirea unui sistem cât mai viabil de acordare a primului ajutor în subteran, urmat de transportul accidentatului la suprafață și asigurarea asistenței de urgență.

Există propuneri și preocupări pentru crearea de puncte de prim ajutor în subteran, dotate corespunzător și deservite de așa-numiții paramedici, deci cadre special instruite în acordarea primului ajutor.

Ceea ce va determina calitatea și eficiența intervențiilor și a acordării primului ajutor și, în general, creșterea gradului de eficiență a acțiunilor de salvare este îmbunătățirea dotării Stației, cu ajutorul RAH, cu o seamă de dispozitive, aparate, instalații și echipamente moderne și strict necesare, unele chiar în regim de unicat, dat fiind costul ridicat al diferitelor dotări. Este necesară și o mașină de intervenție, prevăzută, de altfel, dar...

Cu o dotare superioară calitativ, va crește și eficiența intervențiilor, iar beneficiul va fi tot al colectivului minier.

ROMÂNIA — Ambiguitățile post-revoluționare (I)

Parfumul libertății plutește peste țară. Dar, își face loc deopotrivă impresia apăsătoare a unei democrații aminate și a unei partide jucate cu cărți măsluite.

Vechiul Rombac 111 al agenției Tarom trebuie să fi cunoscut și zile mai bune. Interiorul răspindește un miros acru de tren local, mocheta este roasă, fotoliile desfundate. Cursa RO 342, Viena — București, evocă pregnant acele incerte companii aeriene de la capăt de lume. În mijlocul pachetelor îngrămădite cum dă Dumnezeu, pasagerii români se întorc acasă de la cum-părături pe meleaguri austriece, încărcăți asemenea unor animale de povară. Piese de schimb pentru autoturisme, veselă, tehnică de înaltă precizie, pe scurt, întreg calabalicului unei caravane a timpurilor moderne. La sosire, în eternul semi-întuneric de pe aeroportul Otopeni, aceeași im-

presie jalnică de ruină, mizerie și degradare. La trei ore de Paris, în centrul Europei, România te impresionează neplăcut întocmai ca o piață din lumea a treia plină de miasme.

— DIN PRESA STRĂINĂ —

Totuși, pentru cel care nu a revăzut străzile Bucureștiului de pe vremea lui Ceaușescu, ceva s-a schimbat. Ceva nedefinit și omniprezent care se citește pe fețele oamenilor și impregnează atmosfera. Ceva esențial pentru cine a cunoscut această țară vlaguită, acest oraș pustiit și necști oameni umiliți. Este, pur și sim-

plu, libertatea! Fără îndoială, precară, și poate la discreția unei proxime lovituri de culise, ori a unei viitoare descinderi a minerilor la București; dar, tocmai de aceea, mai evidentă. Poporul acesta devenise un popor de umbre, niște siluete tăcute, cu spinările încovoiate. De

schimbarea ordinii lucrurilor. Peste drum, la barul hotelului Intercontinental, o întreagă faună de afaceriști și traficanți de tot felul se agită în plină zi. Nu departe de aici, la Muzeul de istorie al orașului, expoziția de fotografii despre zilele istorice ale Revoluției din decembrie '89 nu are succes de casă. La doi ani după evenimente, ambiguitatea Revoluției din România plutește încă în atmosferă. Parfumul libertății se contopește cu impresia unei democrații aminate, a unei fără de sfârșit partide jucate cu cărți măsluite. Istoric și membru al opoziției, Andrei Pippidi, al cărui nume este legat de Grupul pentru Dialog Social, conchide: „Iliescu nu este și nu va fi niciodată decât un comunist prost deghizat, care predică democrația așa cum cineva ar vorbi o limbă străină însușită superficial. Nenorocirea este că mil de români se află în această situație!”.

(Va urma)

„LE POINT”, 28 dec. 1991

Regia autonomă de gospodărie comunală și locativă PETROȘANI — ANINOASA

ANUNȚĂ

În următoarele zile se vor efectua acțiuni de prindere a ciinilor vagabonzi. Locuitorii orașului Petroșani sunt rugați să sprijine aceste operațiuni prin menținerea în incintele gospodărești a ciinilor de casă, întrucât nu ne facem răspunzători în cazul prinderii lor.

Societatea comercială IMPEX PARADIS

cu sediul în Aeroport, str. Aviatorilor nr. 70 B, vinde en gros, la prețuri avantajoase (importator direct), fără adaos comercial, băuturi alcoolice, cafea, alune, bere import, țigări, băuturi răcoritoare, dulciuri.

Relații la telefon 42102. (661)

ACMM PETROȘANI

execută pentru Societăți Comerciale și persoane particulare următoarele articole de lucrări: confecții metalice de orice tip (inclusiv garaje, chioșcuri, porți, garduri, închideri balcoane, etc.); prefabricate beton de orice tip (inclusiv stâlpi și gard beton, borduri, dale trotuar, blocuri zidărie, etc.); blocuri zidărie ușoară; tâmplărie de lemn și obiecte de lemn diverse, cu sau fără materialul clientului; lucrări de tinichigerie și ventilație.

Termenele de execuție sunt prompte, iar prețurile sunt avantajoase și negociabile.

Relații suplimentare în str. Mihai Viteazul nr. 11, telefon 42670 și 42671.

Lumea valutei, valutele lumii

Cota principalilor valute la Casa de schimb valutar a Băncii Comerciale din Petroșani a fost stabilită, pentru ziua de 27 februarie, după cum urmează:

VALUTA	COMPARAȘIE	VINZARE
Dolar SUA	365	383
Marco german	275	295
Lira sterlină	618	690
Franc elvețian	250	262
Golden dinar	260	210
Franc francez	65	69
Schilling austriac	32	33

Casa este deschisă zilnic între orele 8—12.

Programul TV.

- 10,00 Actualități.
- 10,20 Calendarul zilei.
- 10,30 Film artistic. Sărutări furate. (Franța, 1968).
- 11,55 Super Channel.
- 13,00 Ora de muzică.
- 14,00 Actualități.
- 14,20 Mondo-muzică.
- 14,45 Medicina pentru toți.
- 15,15 Bicentener Rossini.
- 15,30 Preuniversitaria.
- 16,00 Limba noastră.
- 16,30 Muzică pentru toți.
- 16,55 Actualități.
- 17,00 Emisiunea în limba germană.
- 18,00 Pro Patria.
- 18,45 Ecranul.
- 19,05 Viața parlamentară.
- 19,30 Desene animate.
- 20,00 Actualități. Sport.
- 20,45 Film serial. Familia Chisholm. Episodul 3.
- 21,45 Pe aripile muzicii.
- 22,15 Simpozion.
- 23,00 Actualități.
- 23,15 Top 10.
- 23,50 Gong!
- 0,20 Călătorie în patru anotimpuri. Emisiune de divertisment.

Casa de Cultură Petroșani

- orele 11, 15, 17: VINZATORUL DE MAȘINI; acțiune, comedie cu Robin Williams.
- ora 18,30: TRENUL GROAZEI; acțiune, suspans cu Mary Kohnert.

HOROSCOP

PEȘTI

(19 februarie — 20 martie)
Migrenă insuportabilă, dublată de siciala unui coleg puțin naiv.

BERBEO

(21 martie — 20 aprilie)
Imaginația creatoare este bine aspectată, dar capacitatea dv. de efort dezamăgește...

TAUR

(21 aprilie — 21 mai)
Fuga de idei, stimulată de diversitatea informațiilor, vă plasează într-o postură inedită, în fața colegilor.

GEMENI

(22 mai — 21 iunie)
Muncă voluntară, în casă străină...

RAO

(22 iunie — 21 iulie)
O sumă importantă de bani vă este repartizată, dintr-un fond „secret”.

LEU

(23 iulie — 22 august)
Lucrul minilor dv. vă produce nemăsurată satisfacție.

FECIOARA

(23 august — 21 septembrie)
Un debut promițător este dat peste cap de timiditatea dv. excesivă.

BALANȚA

(22 septembrie — 21 octombrie)
Depuneți un efort, pentru a vă păstra intactă autoritatea, altfel veți fi călcată în picioare!

SCORPION

(22 octombrie — 21 noiembrie)
Îndoială în suflet, întreținută de lipsa reacției de răspuns la tatonările dv.

SAGETATOR

(22 noiembrie — 20 decembrie)
Nu căutați răspuns întrebărilor care nu s-au pus. Discreția e suficientă.

CAPRICORN

(21 decembrie — 19 ianuarie)
După un somn odihnitor, vi se va revela o cale ascunsă, dar dreaptă...

VARSATOR

(20 ianuarie — 18 februarie)
Un eveniment deosebit și urmările lui în sfera privată vă surmonează.

— MICA PUBLICITATE —

DIVERSE

CU OCAZIA ieșirii la pensă, cadrele din CRCS Petroșani și cele care au fost ajutate în momentele grele de la cumpăna vieții, îi dorește domnului doctor Samoilă Ion, medic șef secție ATI, viață lungă și multă sănătate. (660).

VINZĂRI

VIND televizor color, convenabil. Telefon 55138, Petrila, după ora 19. (644).

VIND mobilă cameră, bucătărie, aspirator, obiecte de uz casnic. Republicii 69/II/19. (667).

VIND „HISTODIL”, telefon 70510, Vulcan. (666).

VIND instalație TV — satelit. Telefon 41271, după ora 14. (665).

VIND televizor color, convenabil. Telefon 43816, 41654 sau 45055. (659).

VIND orgă „Caslo” cinci octave și mixer cu reverb, str. Aleea Brazilor, bloc 62/7, Uricani. (658).

SCHIMBURI DE LOCUINȚĂ

SCHIMB casă colonie, două camere, bucătărie, baie, dependențe, Micu Klein, 29/1, cu apartament 2—3 camere, exclus Aeroport. Informații, Șt. O. Iosif 2 A/46, între orele 12—16. (640).

CEDEZ garsonieră mobilată zona Petrila, relații, telefon 50691, între orele 8—18 sau telefon 55191, după ora 18. (663).

DECES

RODICA, fiică, Aurelia, soră, Sandra, nepoată, Adrian, ginere, anunță cu profundă durere trecerea în neființă a dragei lor

ELENA OANCEA

Înmormântarea va avea loc sâmbătă, 29 februarie, ora 11, de la domiciliul din Petrila.

COMEMORARE

TRIST și dureros omagiu la patru ani de la despărțirea de cel mai bun soț și tată

IOAN BARBU

Comemorarea la Sfânta mănăstire Lainici. Familia. (642).

Societatea comercială SERV-COM AMICII URICANI

vă așteaptă, cu multă plăcere, zilnic, între orele 10—24 și vă oferă la prețuri avantajoase băuturi de cea mai bună calitate, cafea, alune, bere import, băuturi răcoritoare și țigări.

Vă așteptăm! (662)

S.E.T.T.P.L. Petroșani (fost UFET Petroșani)

cu sediul în Petroșani, str. Anghel Saligny nr. 36, angajarea urgent macarașii — macarale PORTAL și IIRON-IST. Salar negociabil.